

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**INFORMACIJA
O INVESTICIJAMA U PERIODU 2015-2021. GODINE PO KANTONIMA
U FEDERACIJI BIH**

Direktor:

Faruk Muharemović, Mr.dipl.ing.arh.

Sarajevo, januar/siječanj 2023. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:
Faruk Muharemović, Mr.dipl.ing.arh.

Koordinacija i obrada:
SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA
e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:
Ermina Ćatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:
Emina Kašmo, dipl. ecc.

Priprema i obrada:
Feriha Uzunović, dipl. ecc.
Edin Trgo, elektrotehničar elektronike

S a d r Ź a j

Uvodne napomene.....	4
<i>OSTVARENE INVESTICIJE PO KANTONIMA U FEDERACIJI BiH.....</i>	<i>5</i>
1. Ostvarene investicije u periodu 2015–2021. godine	5
2. Ostvarene investicije u 2021. godini	7
3. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010.	11
4. Ostvarene investicije-izvedeni pokazatelji	15
Rezime.....	16

Uvodne napomene

Informacija ima za cilj da da globalni osvrt na ukupne ostvarene investicije u nova stalna sredstva po kantonima u Federaciji BiH (FBiH), sa akcentom na Kanton Sarajevo.

Informacija pored uvodnih napomena i rezimea, sadrži i dio o ostvarenim investicijama, investicije u nova stalna sredstva za 2021. godinu, tehnička struktura ostvarenih investicija prema KD BiH 2010.

Na kraju se daje pregled ostvarenih investicija po stanovniku u kantonima i u Federaciji BiH.

Informacija je urađena na bazi Statističkog biltena br. 356, Investicije u stalna sredstva u Federaciji Bosne i Hercegovine 2021. koji je objavljen u decembru 2022. godine. Federalni zavod za statistiku u ovom biltenu publikuje konačne podatke o investicijama u stalna sredstva za 2021. godinu prema KD BiH 2010 koja je usklađena sa evropskom klasifikacijom NACE Rev. 2.

Pregled kantona

Oznaka	Puni naziv
1. USK	Unsko-sanski kanton
2. PK	Posavski kanton
3. TK	Tuzlanski kanton
4. ZDK	Zeničko-dobojski kanton
5. BPK	Bosansko-podrinjski kanton
6. SBK	Srednjobosanski kanton
7. HNK	Hercegovačko-neretvanski kanton
8. ZHK	Zapadno-hercegovački kanton
9. KS	Kanton Sarajevo
10. K10	Kanton 10

OSTVARENE INVESTICIJE PO KANTONIMA U FEDERACIJI BiH

1. Ostvarene investicije u periodu 2015–2021. godine

Ostvarene investicije, odnosno vrijednost efektivno izvršene izgradnje i nabavke objekata, opreme i ostalih investicionih ulaganja na području Kantona Sarajevo u periodu 2015-2021. godine iznose 6.630 miliona KM i to je 32,2% ukupno ostvarenih investicija na području Federacije BiH.

Tabela 1. Ukupno ostvarene investicije u FBiH (u 000 KM)

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije							Ukupno 2015-2021
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
1. USK	114.761	137.174	118.721	158.558	172.830	133.143	161.231	996.418
2. PK	33.397	29.917	72.987	37.333	44.879	33.582	36.411	288.506
3. TK	460.557	401.417	368.083	431.949	527.434	464.995	470.068	3.124.503
4. ZDK	329.478	355.436	443.055	471.033	516.041	552.624	626.051	3.293.718
5. BPK	35.835	28.550	27.551	36.759	39.792	52.707	45.372	266.566
6. SBK	194.281	230.395	202.002	205.984	224.516	160.449	182.082	1.399.709
7. HNK	301.070	259.021	267.944	295.797	345.325	368.826	448.012	2.285.995
8. ZHK	128.972	117.581	127.133	160.659	184.880	115.964	166.764	1.001.953
9. KS	819.914	850.717	862.447	1.029.346	1.023.661	1.029.644	1.014.634	6.630.363
10. K10	31.279	33.102	193.736	114.164	44.290	42.899	45.704	505.174
Nerasp. Inv.	79.029	73.341	82.487	95.060	126.486	167.809	187.312	811.524
F BiH	2.528.573	2.516.651	2.766.146	3.036.642	3.250.134	3.122.642	3.383.641	20.604.429

Godišnje promjene ostvarenih investicija daju se preko indeksa u Tabeli 2.

Tabela 2. Indeksi ostvarenih investicija

Kantoni	Indeksi						
	2016/2015	2017/16	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/20	2021/15
1. USK	119,5	86,5	133,6	109,0	77,0	121,1	140,5
2. PK	89,6	244,0	51,2	120,2	74,8	108,4	109,0
3. TK	87,2	91,7	117,4	122,1	88,2	101,1	102,1
4. ZDK	107,9	124,7	106,3	109,6	107,1	113,3	190,0
5. BPK	79,7	96,5	133,4	108,3	132,5	86,1	126,6
6. SBK	118,6	87,7	102,0	109,0	71,5	113,5	93,7
7. HNK	86,0	103,4	110,4	116,7	106,8	121,5	148,8
8. ZHK	91,2	108,1	126,4	115,1	62,7	143,8	129,3
9. KS	103,8	101,4	119,4	99,4	100,6	98,5	123,7
10. K10	105,8	585,3	58,9	38,8	96,9	106,5	146,1
Nerasp. Inv.	92,8	112,5	115,2	133,1	132,7	111,6	237,0
F BiH	99,5	109,9	109,8	107,0	96,1	108,4	133,8

U 2021. godini na području Kantona Sarajevo ostvarene investicije su manje za 1,5% u odnosu na 2020. godinu, a u odnosu na 2015. godinu su veće za 23,7%. Najveći rast ostvarenih investicija u Kantonu Sarajevo je zabilježen u 2018. godini za 19,4%, a najveći pad ostvarenih investicija zabilježen je upravo u 2021. (1,5%).

Na području Federacije BiH ostvarene investicije veće su za 8,4% u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu.

Najveći rast ostvarenih investicija u Federaciji BiH je zabilježen 2017. godine za 9,9%, a najveći pad investicija zabilježen je u 2020. godini.

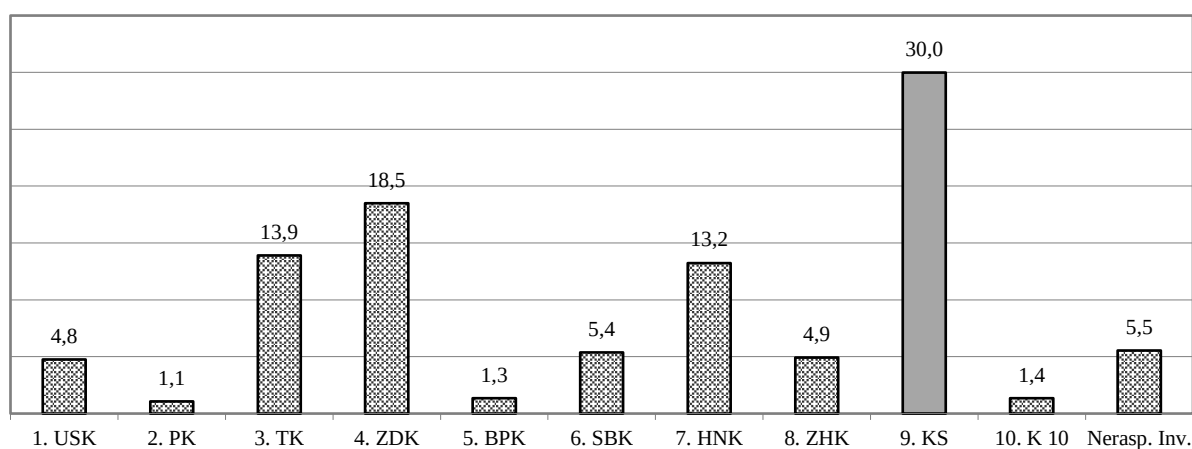
Tabela 3. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama FBiH u (%)

Kantoni	Učešće u %							Ukupno 2015-2021
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
1. USK	4,5	5,5	4,3	5,2	5,3	4,3	4,8	4,8
2. PK	1,3	1,2	2,6	1,2	1,4	1,1	1,1	1,4
3. TK	18,2	16,0	13,3	14,2	16,2	14,9	13,9	15,2
4. ZDK	13,0	14,1	16,0	15,5	15,9	17,7	18,5	16,0
5. BPK	1,4	1,1	1,0	1,2	1,2	1,7	1,3	1,3
6. SBK	7,7	9,2	7,3	6,8	6,9	5,1	5,4	6,8
7. HNK	11,9	10,3	9,7	9,7	10,6	11,8	13,2	11,1
8. ZHK	5,1	4,7	4,6	5,3	5,7	3,7	4,9	4,9
9. KS	32,4	33,8	31,2	33,9	31,5	33,0	30,0	32,2
10. K10	1,2	1,3	7,0	3,8	1,4	1,4	1,4	2,5
Nerasp. Inv.	3,1	2,9	3,0	3,1	3,9	5,4	5,5	3,9
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U ukupno ostvarenim investicijama FBiH u periodu 2015-2021. godine četiri kantona ukupno učestvuju sa 74,5% u ostvarenim investicijama Federacije BiH, Kanton Sarajevo sa 32,2%, Tuzlanski sa 15,2%, Zeničko-dobojski sa 16,0% i Hercegovačko-neretvanski 11,1% (Graf 1.).

Prema tome, u periodu 2015-2021. godine Kanton Sarajevo ostvaruje najveće učešće u ukupno ostvarenim investicijama Federacije BiH. Bosansko-podrinjski i Posavski kanton ostvaruju najmanje učešće u ukupno ostvarenim investicijama Federacije BiH.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u periodu 2015-2021. god. (FBiH=100%)

Graf 1.

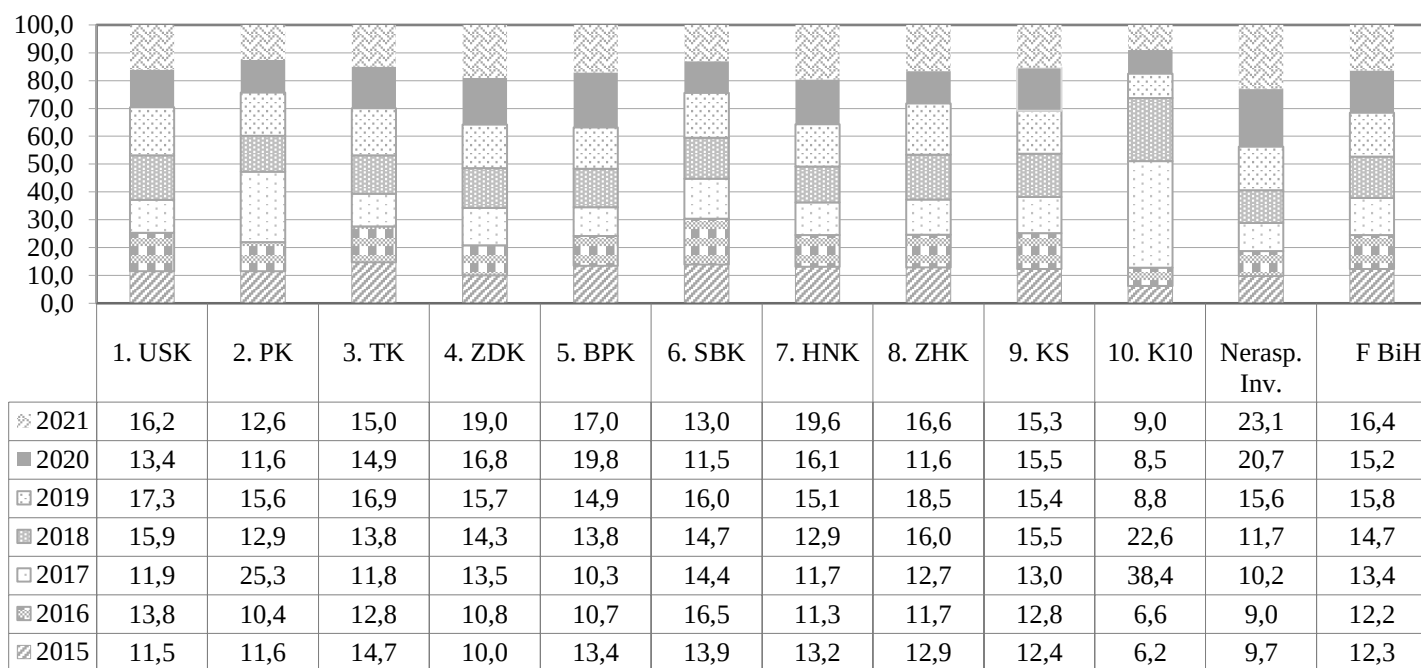
Tokom cijelog perioda, najveće ostvarene investicije su ostvarene u četiri kantona i to:

- u 2015. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 32,4%, Tuzlanski sa 18,2%, Zeničko-dobojski sa 13% i Hercegovačko-neretvanski sa 11,9%.
- u 2016. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 33,8%, Tuzlanski sa 16%, Zeničko-dobojski sa 14,1% i Hercegovačko-neretvanski sa 10,3%.
- u 2017. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 31,2%, Zeničko-dobojski sa 16%, Tuzlanski sa 13,3% i Hercegovačko-neretvanski sa 9,7%.

- u 2018. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 33,9%, Zeničko-dobojski sa 15,5%, Tuzlanski sa 14,2% i Hercegovačko-neretvanski sa 9,7%.
- u 2019. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 31,5%, Zeničko-dobojski sa 15,9%, Tuzlanski sa 16,2% i Hercegovačko-neretvanski sa 10,6%.
- u 2020. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 33,0%, Zeničko-dobojski sa 17,7%, Tuzlanski sa 14,9% i Hercegovačko-neretvanski sa 11,8%.
- u 2021. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 30,0%, Zeničko-dobojski sa 18,5%, Tuzlanski sa 13,9% i Hercegovačko-neretvanski sa 13,2%.

U periodu 2015-2021. godine u Kantonu Sarajevo od ukupno ostvarenih investicija u iznosu od 6.630 miliona KM, najveće učešće ostvarenih investicija od 15,5% bilo je u 2018. i 2020. godini, a u Federaciji BiH u iznosu od ukupno 20.604 miliona KM najveće učešće je 16,4% u 2021. godini za taj period (2015-2021). Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama dato je na Grafu 2.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama (period 2015-2021=100%)

Graf 2.

2. Ostvarene investicije u 2021. godini

Podaci o ostvarenim investicijama iskazuju se kao ukupno ostvarene investicije i ostvarene investicije u nova stalna sredstva.

Ostvarene investicije predstavljaju vrijednost fizički realizovane izgradnje, izrade ili nabavke novih i polovnih/rabljenih stalnih sredstava tokom godine bez obzira na to jesu li završene i je

li izvršena njihova isplata. Ostvarene investicije ne obuhvataju vrijednost kupovine zemljišta, patente, licence i usavršavanje (obrazovanje) osoblja.

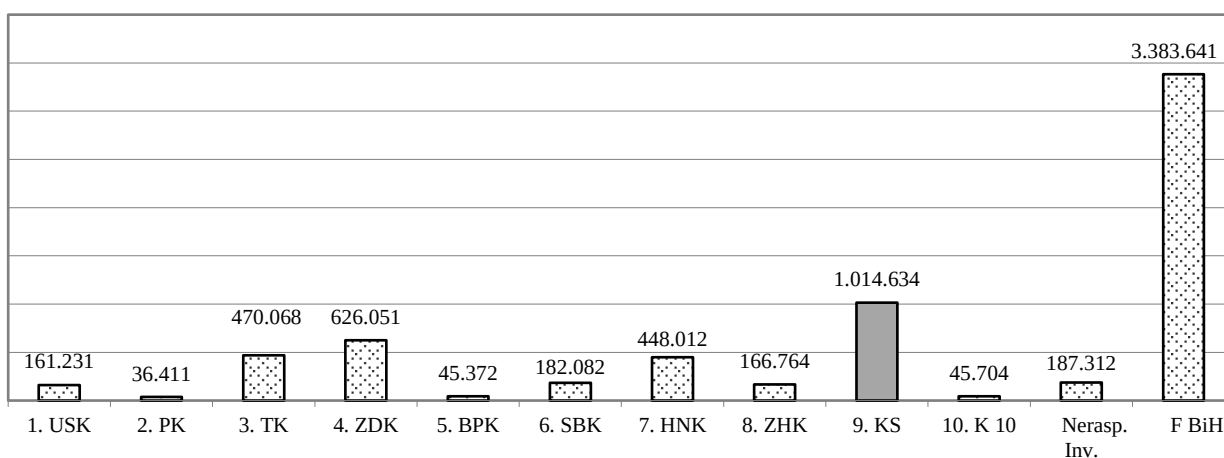
Ostvarene investicije u nova stalna sredstva odnose se na onaj dio stalnih sredstava koji je nabavljen neposredno od izvođača građevinskih radova, odnosno proizvođača opreme ili proizveden u vlastitoj režiji, odnosno ona investicijska dobra koja još nisu bila predmet kupoprodaje između neposrednih korisnika tih dobara. Ovdje se uključuje i polovna/rabljena oprema nabavljena u inostranstvu budući da izravno utiče na porast nacionalnog bogatstva u zemlji. Ostala polovna sredstva nisu uključena u ostvarene investicije u nova sredstva. U nabavku novih stalnih sredstava svrstavaju se i investicije u veća poboljšanja postojećih stalnih sredstava.

Prema metodologiji stalna sredstva grupisana su u dvije osnovne grupe: materijalna stalna sredstva i nematerijalna stalna sredstva. U ostvarene investicije u nova stalna sredstva uključeni su troškovi prijenosa vlasništva zemljišta, ali nije uključena vrijednost kupovine zemljišta.

Na području Federacije BiH vrijednost ostvarenih investicija u nova stalna sredstva u 2021. godini iznosi 3.383,6 miliona KM, a vrijednost ostvarenih investicija u materijalna stalna sredstva iznosi 3.198 miliona KM (Tabela 4.)

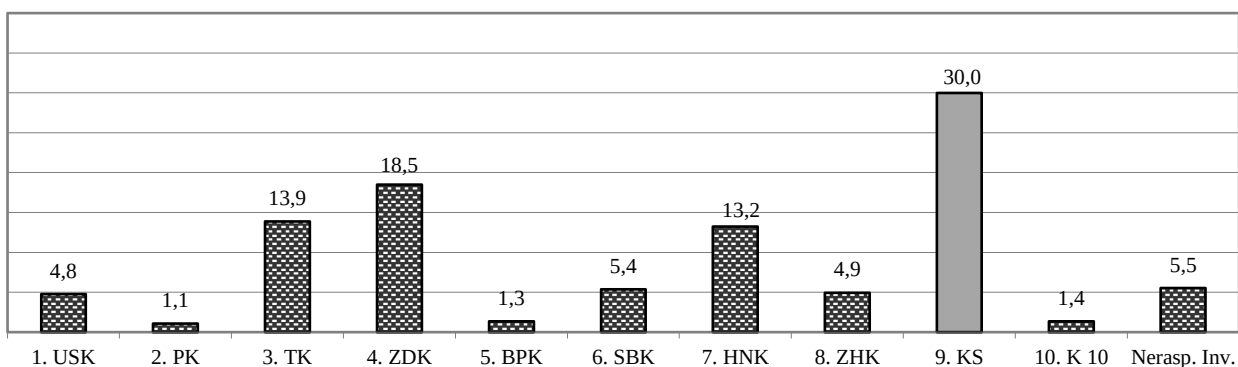
U 2021. godini ostvarene investicije u nova stalna sredstva u Kantonu Sarajevo iznose 1.014.634 miliona KM i čine 30% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva Federacije BiH.

Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po kantonima u 2021. god. u 000 KM

Graf 3.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva u 2021. god. u % (FBiH=100%)

Graf 4.

Ostvarene investicije u materijalna stalna sredstva na području Kantona Sarajevo iznose ukupno 955 miliona KM, a u nematerijalna stalna sredstva i troškove prijenosa vlasništva zemljišta 59 miliona KM.

Tabela 4. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u 000 KM)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva		Ostalo			Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva	Biološka sredstva	Proizvodi intelektualnog vlasništva	Troškovi prenosa vlasništva	
1. USK	66.395	91.017	741	2.793	285	161.231
2. PK	18.066	15.736	133	2.440	36	36.411
3. TK	179.661	281.678	1.513	6.131	1.085	470.068
4. ZDK	334.898	264.279	2.231	24.191	452	626.051
5. BPK	29.006	15.142		1.215	9	45.372
6. SBK	91.341	87.239	154	3.107	241	182.082
7. HNK	241.224	177.797	897	21.673	6.421	448.012
8. ZHK	47.799	112.011	86	6.555	313	166.764
9. KS	465.263	490.068	275	55.725	3.303	1.014.634
10. K10	24.994	19.365	977	275	93	45.704
Nerasp. Inv.	122.050	23.013		42.249		187.312
F BiH	1.620.697	1.577.345	7.007	166.354	12.238	3.383.641

U tehničkoj strukturi ostvarenih investicija u nova stalna sredstva dominiraju strojevi, oprema i transportna sredstva, građevinski radovi i nematerijalna stalna sredstva.

Tabela 5. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva		Ostalo			Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva	Biološka sredstva	Proizvodi intelektualnog vlasništva	Troškovi prenosa vlasništva	
1. USK	4,1	5,8	10,6	1,7	2,3	4,8
2. PK	1,1	1,0	1,9	1,5	0,3	1,1
3. TK	11,1	17,9	21,6	3,7	8,9	13,9
4. ZDK	20,7	16,8	31,8	14,5	3,7	18,5
5. BPK	1,8	1,0	0,0	0,7	0,1	1,3
6. SBK	5,6	5,5	2,2	1,9	2,0	5,4
7. HNK	14,9	11,3	12,8	13,0	52,5	13,2
8. ZHK	2,9	7,1	1,2	3,9	2,6	4,9
9. KS	28,7	31,1	3,9	33,5	27,0	30,0
10. K10	1,5	1,2	13,9	0,2	0,8	1,4
Nerasp. Inv.	7,5	1,5	0,0	25,4	0,0	5,5
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U strukturi materijalnih stalnih sredstava Federacije BiH učešće Kantona Sarajevo u građevinskim radovima je 28,7%, u strojevima, opremi i transportnim sredstvima 31,1%, u biološkim sredstvima 3,9%, proizvodi intelektualnog vlasništva 33,5% i u troškovima prijenosa vlasništva je 27,0%.

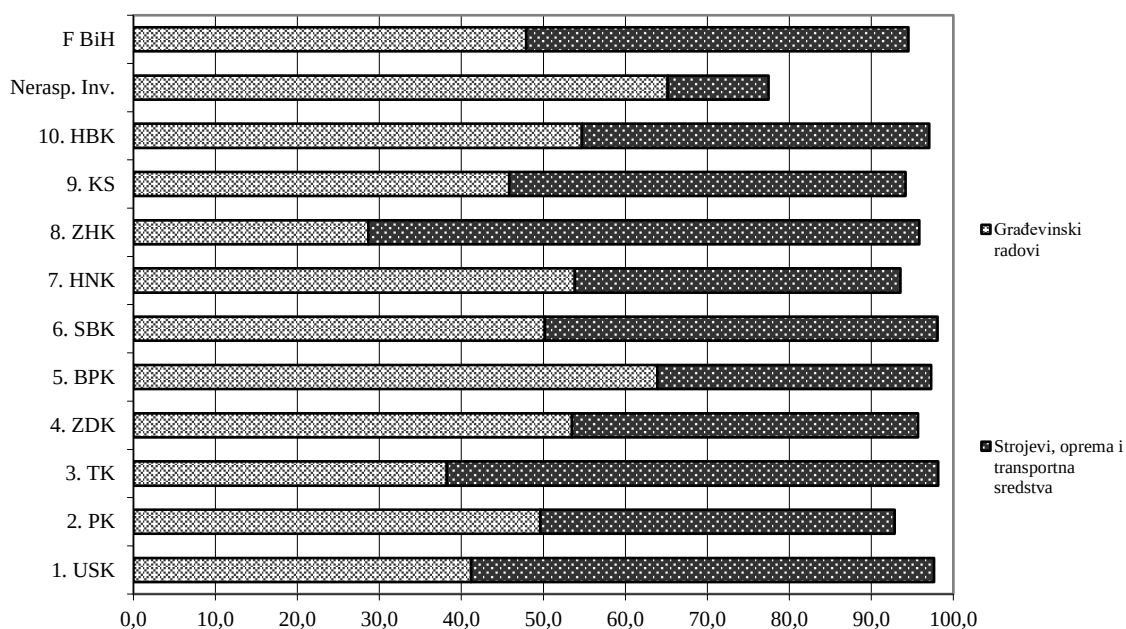
Tabela 6. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva		Biološka sredstva	Proizvodi intelektualnog vlasništva	Troškovi prenosa vlasništva	Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva				
1. USK	41,2	56,5	0,5	1,7	0,2	100,0
2. PK	49,6	43,2	0,4	6,7	0,1	100,0
3. TK	38,2	59,9	0,3	1,3	0,2	100,0
4. ZDK	53,5	42,2	0,4	3,9	0,1	100,0
5. BPK	63,9	33,4	0,0	2,7	0,0	100,0
6. SBK	50,2	47,9	0,1	1,7	0,1	100,0
7. HNK	53,8	39,7	0,2	4,8	1,4	100,0
8. ZHK	28,7	67,2	0,1	3,9	0,2	100,0
9. KS	45,9	48,3	0,0	5,5	0,3	100,0
10. K10	54,7	42,4	2,1	0,6	0,2	100,0
Nerasp. Inv.	65,2	12,3	0,0	22,6	0,0	100,0
F BiH	47,9	46,6	0,2	4,9	0,4	100,0

Tehnička struktura ukupno ostvarenih investicija u nova stalna sredstva pokazuje da materijalna stalna sredstva u odnosu na ukupna učestvuju sa 94,2% u Kantonu Sarajevo. Od toga građevinski radovi učestvuju sa 45,9%, strojevi, oprema i transportna sredstva sa 48,3%. Biološka sredstva učestvuju sa 0%, proizvodi intelektualnog vlasništva sa 5,5%, dok troškovi prijenosa vlasništva zemljišta nemaju značajnije učešće (0,3%).

U Federaciji BiH materijalna stalna sredstva učestvuju sa 94,5%, dok ostala sredstva nemaju značajnije učešće (5,5%).

Struktura materijalnih sredstava po kantonima u %

Graf 5.

U Federaciji BiH i u svim kantonima, prema strukturi ulaganja u materijalna stalna sredstva dominiraju građevinski radovi i strojevi, oprema i transportna sredstva.

3. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010

Sa stanovišta namjene ulaganja, na području Kantona Sarajevo, u 2021. godini 55,6% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva uloženo je u sljedeća područja djelatnosti: javna uprava i odbrana (15,4%), trgovinu na veliko i malo (15,3%), građevinarstvo (15%) i informacije i komunikacije (9,9%).

Na području Federacije BiH u 2021. godini 61,9% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva odnosi se na četiri područja djelatnosti: građevinarstvo (20,9%), prerađivačku industriju (17,4%), trgovinu na veliko i malo (15,3%) i proizvodnja i snabdijevanje energijom (8,3%).

Kanton Sarajevo u ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva Federacije BiH učestvuje prema području djelatnosti u: finansijske djelatnosti i osiguranje (71,7%), javna uprava i odbrana (64,9%), administrativne i uslužne djelatnosti (63,8) i poslovanje nekretninama (60,7%).

Tabela 7. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po djelatnostima u 2021. godini u FBiH i kantonima (u 000 KM)

Djelatnost investitora	Kantoni										Nerasp. inv.	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10.K10		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	161.231	36.411	470.068	626.051	45.372	182.082	448.012	166.764	1.014.634	45.704	187.312	3.383.641
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	3.759	762	4.009	7.343	10	4.209	2.293	959	2.220	8.327		33.891
B Vađenje ruda i kamena	740		48.311	32.951		4.326	671	689	722	195		88.605
C Prerađivačka industrija	53.279	8.283	121.295	118.910	16.602	61.330	58.799	57.861	82.323	5.421	4.183	588.286
D Proizvodnja i snabdijevanje energijom	10.310	1.990	36.142	108.847	732	9.821	34.333	9.284	58.793	5.453	5.034	280.739
E Snabdijevanje vodom	3.332	2.953	16.765	13.810	528	1.090	7.807	7.360	18.973	2.895		75.513
F Građevinarstvo	21.289	4.429	50.101	215.331	23.141	11.813	125.045	14.258	152.426	6.305	83.357	707.495
G Trgovina na veliko i malo	26.677	9.794	89.392	47.886	576	30.924	63.748	38.964	154.880	4.982	50.325	518.148
H Prijevoz i skladištenje	3.270	581	27.925	21.296	365	4.462	3.656	21.162	46.238	2.615	426	131.996
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	1.815	53	6.741	4.719	44	1.070	8.752	364	13.270	3.779	41	40.648
J Informacije i komunikacije	6.060	94	18.546	8.153	1.638	15.297	45.543	801	100.135	54	5.845	202.166
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	3.679	4	2.662	812	88	1.008	10.700	25	48.923	8	335	68.244
L Poslovanje nekretninama	332		4.100	3.543		4.648	17.015	1.054	47.566	75		78.333
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	2.088	2.147	3.748	4.807	211	562	1.910	5.250	30.339	218	3.858	55.138
N Administrativne i uslužne djelatnosti	1.695	2	3.072	1.037	40	970	5.800	1.966	26.331	327	35	41.275
O Javna uprava i odbrana	7.198	3.287	18.810	14.108	911	16.322	18.665	3.639	156.636	1.760	39	241.375
P Obrazovanje	3.654	749	5.060	3.907	143	1.814	6.271	1.392	31.235	1.343	31.505	87.073
Q Djelatnosti zdravstvene soc. zaš.	9.794	926	8.674	10.941	90	10.437	33.282	1.115	24.433	663	1.832	102.187
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1.906	224	3.496	2.795	249	1.785	2.406	500	9.542	1.003		23.906
S Ostale uslužne djelatnosti	354	133	1219	4.855	4	194	1.316	121	9.649	281	497	18.623
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)												
Ukupno	161.231	36.411	470.068	626.051	45.372	182.082	448.012	166.764	1.014.634	45.704	187.312	3.383.641

Tabela 8. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2021. godinu u FBiH i kantonima (u %)

Djelatnost investitora	Kantoni											
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. K10	Nerasp.inv	F BiH
Pravna lica/osobe (Ukupno)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2,3	2,1	0,9	1,2	0,0	2,3	0,5	0,6	0,2	18,2	0,0	1,0
B Vađenje ruda i kamena	0,5	0,0	10,3	5,3	0,0	2,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,0	2,6
C Prerađivačka industrija	33,0	22,7	25,8	19,0	36,6	33,7	13,1	34,7	8,1	11,9	2,2	17,4
D Proizvodnja i snabdijevanje energijom	6,4	5,5	7,7	17,4	1,6	5,4	7,7	5,6	5,8	11,9	2,7	8,3
E Snabdijevanje vodom	2,1	8,1	3,6	2,2	1,2	0,6	1,7	4,4	1,9	6,3	0,0	2,2
F Građevinarstvo	13,2	12,2	10,7	34,4	51,0	6,5	27,9	8,5	15,0	13,8	44,5	20,9
G Trgovina na veliko i malo	16,5	26,9	19,0	7,6	1,3	17,0	14,2	23,4	15,3	10,9	26,9	15,3
H Prijevoz i skladištenje	2,0	1,6	5,9	3,4	0,8	2,5	0,8	12,7	4,6	5,7	0,2	3,9
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	1,1	0,1	1,4	0,8	0,1	0,6	2,0	0,2	1,3	8,3	0,0	1,2
J Informacije i komunikacije	3,8	0,3	3,9	1,3	3,6	8,4	10,2	0,5	9,9	0,1	3,1	6,0
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	2,3	0,0	0,6	0,1	0,2	0,6	2,4	0,0	4,8	0,0	0,2	2,0
L Poslovanje nekretninama	0,2	0,0	0,9	0,6	0,0	2,6	3,8	0,6	4,7	0,2	0,0	2,3
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1,3	5,9	0,8	0,8	0,5	0,3	0,4	3,1	3,0	0,5	2,1	1,6
N Administrativne i uslužne djelatnosti	1,1	0,0	0,7	0,2	0,1	0,5	1,3	1,2	2,6	0,7	0,0	1,2
O Javna uprava i odbrana	4,5	9,0	4,0	2,3	2,0	9,0	4,2	2,2	15,4	3,9	0,0	7,1
P Obrazovanje	2,3	2,1	1,1	0,6	0,3	1,0	1,4	0,8	3,1	2,9	16,8	2,6
Q Djelatnosti zdravstvene soc. zaš.	6,1	2,5	1,8	1,7	0,2	5,7	7,4	0,7	2,4	1,5	1,0	3,0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1,2	0,6	0,7	0,4	0,5	1,0	0,5	0,3	0,9	2,2	0,0	0,7
S Ostale uslužne djelatnosti	0,2	0,4	0,3	0,8	0,0	0,1	0,3	0,1	1,0	0,6	0,3	0,6
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)												
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 9. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2021. godinu u FBiH i kantonima (u %)

Djelatnost investitora	Kantoni										Nerasp. inv.	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. K10		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	4,8	1,1	13,9	18,5	1,3	5,4	13,2	4,9	30,0	1,4	5,5	100,0
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	11,1	2,2	11,8	21,7	0,0	12,4	6,8	2,8	6,6	24,6	0,0	100,0
B Vađenje ruda i kamena	0,8	0,0	54,5	37,2	0,0	4,9	0,8	0,8	0,8	0,2	0,0	100,0
C Prerađivačka industrija	9,1	1,4	20,6	20,2	2,8	10,4	10,0	9,8	14,0	0,9	0,7	100,0
D Proizvodnja i snabdijevanje energijom	3,7	0,7	12,9	38,8	0,3	3,5	12,2	3,3	20,9	1,9	1,8	100,0
E Snabdijevanje vodom	4,4	3,9	22,2	18,3	0,7	1,4	10,3	9,7	25,1	3,8	0,0	100,0
F Građevinarstvo	3,0	0,6	7,1	30,4	3,3	1,7	17,7	2,0	21,5	0,9	11,8	100,0
G Trgovina na veliko i malo	5,1	1,9	17,3	9,2	0,1	6,0	12,3	7,5	29,9	1,0	9,7	100,0
H Prijevoz i skladištenje	2,5	0,4	21,2	16,1	0,3	3,4	2,8	16,0	35,0	2,0	0,3	100,0
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	4,5	0,1	16,6	11,6	0,1	2,6	21,5	0,9	32,6	9,3	0,1	100,0
J Informacije i komunikacije	3,0	0,0	9,2	4,0	0,8	7,6	22,5	0,4	49,5	0,0	2,9	100,0
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	5,4	0,0	3,9	1,2	0,1	1,5	15,7	0,0	71,7	0,0	0,5	100,0
L Poslovanje nekretninama	0,4	0,0	5,2	4,5	0,0	5,9	21,7	1,3	60,7	0,1	0,0	100,0
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	3,8	3,9	6,8	8,7	0,4	1,0	3,5	9,5	55,0	0,4	7,0	100,0
N Administrativne i uslužne djelatnosti	4,1	0,0	7,4	2,5	0,1	2,4	14,1	4,8	63,8	0,8	0,1	100,0
O Javna uprava i odbrana	3,0	1,4	7,8	5,8	0,4	6,8	7,7	1,5	64,9	0,7	0,0	100,0
P Obrazovanje	4,2	0,9	5,8	4,5	0,2	2,1	7,2	1,6	35,9	1,5	36,2	100,0
Q Djelatnosti zdravstvene soc. zaš.	9,6	0,9	8,5	10,7	0,1	10,2	32,6	1,1	23,9	0,6	1,8	100,0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	8,0	0,9	14,6	11,7	1,0	7,5	10,1	2,1	39,9	4,2	0,0	100,0
S Ostale uslužne djelatnosti	1,9	0,7	6,5	26,1	0,0	1,0	7,1	0,6	51,8	1,5	2,7	100,0
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)												
Ukupno	4,8	1,1	13,9	18,5	1,3	5,4	13,2	4,9	30,0	1,4	5,5	100,0

4. Ostvarene investicije-izvedeni pokazatelji

U periodu 2015-2021. godine, ostvarene investicije po stanovniku na području Federacije BiH iznose 9.350 KM, a na području Kantona Sarajevo iznose 15.684 KM.

Tabela 10. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u KM

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije							Ukupno 2015-2021
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
1. USK	422	506	439	589	645	501	612	3.714
2. PK	781	705	1.736	895	1.085	823	903	6.928
3. TK	923	906	833	981	1.202	1.067	1.086	6.999
4. ZDK	830	985	1.230	1.311	1.440	1.554	1.774	9.125
5. BPK	1.108	1.214	1.179	1.578	1.727	2.337	2.047	11.191
6. SBK	772	914	803	821	898	647	738	5.594
7. HNK	1.347	1.181	1.226	1.358	1.592	1.710	2.093	10.507
8. ZHK	1.586	1.251	1.357	1.718	1.980	1.245	1.798	10.935
9. KS	1.835	2.038	2.061	2.454	2.434	2.445	2.417	15.684
10. K10	402	403	2.382	1.415	554	542	584	6.281
F BiH	1.088	1.141	1.257	1.383	1.484	1.434	1.564	9.350

U periodu 2015-2021. godini Kanton Sarajevo ostvario je 1,7 puta veće investicije per capita u odnosu na Federaciju BiH. Osim Kantona Sarajevo, ostvarene investicije per capita veće od prosjeka Federacije BiH su u kantonima Bosansko-podrinjskom za 19,7%, Zapadno-hercegovačkom za 16,9% i Hercegovačko-neretvanskom za 12,4%. Ostali kantoni imaju niži pokazatelj u odnosu na Federaciju BiH. Unsko-sanski kanton je ostvario najmanje ukupno ostvarenih investicija po stanovniku i to 39,7% od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH.

Tabela 11. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u % (FBiH=100)

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije							Ukupno 2015-2021
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
1. USK	38,8	44,3	35,0	42,6	43,5	35,0	39,1	39,7
2. PK	71,7	61,8	138,1	64,7	73,1	57,4	57,7	74,1
3. TK	84,9	79,4	66,3	70,9	81,0	74,4	69,4	74,8
4. ZDK	76,3	86,3	97,9	94,8	97,1	108,4	113,4	97,6
5. BPK	101,8	106,4	93,9	114,2	116,4	163,0	130,8	119,7
6. SBK	70,9	80,2	63,9	59,4	60,5	45,1	47,2	59,8
7. HNK	123,8	103,5	97,6	98,2	107,2	119,2	133,8	112,4
8. ZHK	145,8	109,7	108,0	124,2	133,4	86,8	114,9	116,9
9. KS	168,6	178,6	164,0	177,5	164,0	170,5	154,5	167,7
10. K10	37,0	35,3	189,5	102,3	37,3	37,8	37,3	67,2
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U 2021. godini u Kantonu Sarajevo ostvarene investicije per capita su oko 1,5 puta veće u odnosu na Federaciju BiH. Takođe, ostvarene investicije per capita su u Bosansko-podrinjskom kantonu i Hercegovačko-neretvanskom kantonu 1,3 puta veće od prosjeka Federacije BiH. Unsko-sanski kanton u 2021. godini ostvario je najmanje ukupno ostvarenih investicija po stanovniku i to 39,1% od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH.

Rezime

- Ostvarene investicije, odnosno vrijednost efektivno izvršene izgradnje i nabavke objekata, opreme i ostalih investicionih ulaganja na području Kantona Sarajevo u periodu 2015-2021. godine iznose 6.630 miliona KM i to je 32,2% ukupno ostvarenih investicija na području Federacije BiH.
- Vrijednost ostvarenih investicija na području Kantona Sarajevo u 2021. godini su veće za 23,7% u odnosu na 2015. godinu. Na području Federacije BiH ostvarene investicije u 2021. godini u odnosu na 2015. godinu veće su za 33,8%.
- Na području Federacije BiH vrijednost ostvarenih investicija u nova stalna sredstva u 2021. godini iznosi 3.383,6 miliona KM, a vrijednost ostvarenih investicija u materijalna stalna sredstva iznosi 3.198 miliona KM. U 2021. godini ostvarene investicije u nova stalna sredstva u Kantonu Sarajevo iznose 1.014,6 miliona KM i čine 30,0% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva Federacije BiH.
- U strukturi ulaganja u materijalna sredstva u većini kantona dominiraju ulaganja u strojeve, opremu i transportna sredstva.
- Najmanje učešće u ukupno ostvarenim investicijama u posmatranom periodu imao je Bosansko-podrinjski kanton od 1,3%, Posavski kanton od 1,4% i Kanton 10 od 2,5%. Kanton Sarajevo ostvario je najveće učešće u ukupno ostvarenim investicijama na području Federacije BiH. Posmatrano po godinama učešće Kantona Sarajevo je: 2015. godine 32,4% , 2016. godine 33,8%, 2017. godine 31,2%, 2018. godine 33,9%, 2019. godine 31,5%, 2020. godine 33,0% i 2021. godine 30,0%.
- Sa stanovišta namjene ulaganja, na području Kantona Sarajevo, u 2021. godini 55,6% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva uloženo je u sljedeća područja djelatnosti: javna uprava i odbrana (15,4%), trgovinu na veliko i malo (15,3%), građevinarstvo (15%) i informacije i komunikacije (9,9%).
- Na području Federacije BiH u 2021. godini 61,9% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva odnosi se na četiri područja djelatnosti: građevinarstvo (20,9%), prerađivačku industriju (17,4%), trgovinu na veliko i malo (15,3%), i proizvodnja i snabdijevanje energijom (8,3%).
- U periodu 2015-2021. godine, ostvarene investicije po stanovniku na području Federacije BiH iznose 9.350 KM, a na području Kantona Sarajevo iznose 15.684 KM. U posmatranom periodu Kanton Sarajevo ostvario je 1,7 puta veće investicije per capita u odnosu na Federaciju BiH. Ostvarene investicije per capita veće od prosjeka Federacije BiH, ostvarene su u kantonima Bosansko-podrinjskom za 19,7%, Zapadno-hercegovačkom za 16,9% i Hercegovačko–neretvanskom za 12,4%, dok ostali kantoni imaju znatno niži pokazatelj u odnosu na Federaciju BiH.
- U 2021. godini u Kantonu Sarajevo ostvarene investicije per capita su oko 1,5 puta veće u odnosu na Federaciju BiH. Takođe, ostvarene investicije per capita su u Bosansko-podrinjskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu i 1,3 puta veće od prosjeka Federacije BiH. Unsko-sanski kanton u 2021. godini ostvario je najmanje ukupno ostvarenih investicija po stanovniku i to 39,1% od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH.

Tabele

Tabela 1. Ukupno ostvarene investicije u FBiH (u 000 KM).....	5
Tabela 2. Indeksi ostvarenih investicija	5
Tabela 3. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama FBiH u (%)	6
Tabela 4. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u 000 KM).....	9
Tabela 5. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %).....	9
Tabela 6. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %).....	10
Tabela 7. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po djelatnostima u 2021.godini u FBiH i kantonima (u 000 KM)	12
Tabela 8. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2021. godinu u FBiH i kantonima (u %).....	13
Tabela 9. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2021. godinu u FBiH i kantonima (u %).....	14
Tabela 10. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u KM.....	15
Tabela 11. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u % (FBiH=100)	15

G r a f o v i

Graf 1.Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u periodu 2015-2021.god. (FBiH=100%).....	6
Graf 2.Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama (period 2015-2021=100%).....	7
Graf 3.Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po kantonima u 2021. god. u 000 KM	8
Graf 4.Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva u 2021. god. u % (FBiH=100%).....	8
Graf 5.Struktura materijalnih sredstava po kantonima u %.....	10

Izvori:

- ❑ Investicije u stalna sredstva u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2021. godinu, Statistički bilten 356. Federalni zavod za statistiku, Sarajevo, 2022. godine.